

РОЗДІЛ IV. АДМІНІСТРАТИВНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ПРАВО

УДК 341.753

ОСКАРЖЕННЯ ПОТЕРПІЛИМ РІШЕНЬ, ДІЙ І БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО, ПРОКУРОРА ТА СЛІДЧОГО СУДДІ

Карпов Н.С., д.ю.н., професор

*Національна академія внутрішніх справ, площа Соломянська 1, м. Київ, Україна
karpo@mail.ru*

У статті проаналізовано юридичну літературу щодо оскарження потерпілим рішень, дій і бездіяльності слідчого, прокурора та слідчого судді. Проаналізовано нормативні акти зарубіжних країн. Запропоновано зміни до вітчизняного кримінального процесуального законодавства. Зроблено відповідні висновки щодо досліджуваної тематики.

Ключові слова: оскарження, потерпілий, слідчий, прокурор, слідчий суддя.

ОБЖАЛОВАНИЕ ПОСТРАДАВШИМ РЕШЕНИЙ, ДЕЙСТВИЙ И БЕЗДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЛЕДОВАТЕЛЯ, ПРОКУРОРА И СЛЕДСТВЕННОГО СУДЬИ

Карпов Н.С.

*Национальная академия внутренних дел, площадь Солюменская 1, г. Киев, Украина
karpo@mail.ru*

В статье проанализирована юридическая литература по обжалованию пострадавшим решений, действий и бездействия следователя, прокурора и следственного судьи. Проанализированы нормативные акты зарубежных стран. Предложены изменения в отечественное уголовное процессуальное законодательство. Сделаны соответствующие выводы по исследуемой тематике.

Ключевые слова: обжалование, потерпевший, следователь, прокурор, следственный судья.

APPEAL VICTIM OF DECISIONS, ACTIONS AND OMISSIONS INVESTIGATOR, PROSECUTOR AND THE INVESTIGATING JUDGE

Karpov N.S.

*National academy of internal affairs, area Solomyanska 1, Kyiv, Ukraine
karpo@mail.ru*

This article examines the legal literature on victims appeal decisions, actions and inaction of the investigator, the prosecutor and the investigating judge. Analyzed regulations of foreign countries and made suggestions to our criminal procedure law. Background is that under paragraphs 1 and 3 of Article 55 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, victims in criminal proceedings may be an individual, a criminal offense which caused moral, physical or property damage, as well as a legal entity which criminal offense suffered property damage. Victims are also a person who is not the applicant, but a criminal offense which caused damage and therefore it after the criminal proceedings filed for her involvement in the proceedings as the victim.

The rights of the victim referred to in article 56 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. One of them is the right to challenge the actions or omissions of the investigator, prosecutor, investigating judge, which is enshrined in paragraph 7 of p. 1 of this article. To realize this right the victim may, in accordance with the requirements of chapter 26 of the Criminal Procedure Code, which deals with such order appeal during the preliminary investigation: 1) decisions, acts or omissions of the investigator, prosecutor to the investigating judge; 2) failure to comply with reasonable time investigator, prosecutor higher level; 3) investigating judge rulings on appeal.

Decisions, actions and inaction of the investigator, prosecutor that the victim may appeal to the investigating judge referred to in paragraph 1 of article 303 of the Criminal Procedure Code.

In accordance with paragraph 1 of part 1 of article 303 of the Code, to pre victims may be challenged omission investigator, prosecutor, which is the failure to make information about criminal offenses to the Unified Register of pre-trial investigations after receipt of the application or notice of a criminal offense.

The conclusions are that the rights and interests of the victim only affect decisions investigating judge referred to in paragraph 2 of article 309 of the Criminal Procedure Code. This decision: 1) dismissal of the complaint against the decision to close the criminal proceedings; 2) return the complaint to the actions or omissions of the investigator, prosecutor; 3) refusing to initiate proceedings on it. It is their right to appeal against the victim in the appeal.

Key words: appeal, the victim, investigator, prosecutor, investigating judge.

Згідно із ч.ч.1, 3 ст.55 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) потерпілим у кримінальному провадженні може бути фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди. Потерпілим є також особа, яка не є заявником, проте якій кримінальним правопорушенням завдана шкода, і у зв'язку із цим вона після початку кримінального провадження подала заяву про залучення її до провадження як потерпілого.

Права потерпілого визначено в ст.56 КПК України. Одним із них є право оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді, яке закріплене в п.7 ч.1 цієї статті. Реалізувати це право потерпілий може згідно з вимогами глави 26 КПК України, у якій йдеться про такі порядки оскарження під час досудового розслідування: 1) рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора слідчому судді; 2) недотримання розумних строків слідчим, прокурором прокурору вищого рівня; 3) ухвал слідчого судді в апеляційному порядку.

Рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, які потерпілий має право оскаржити до слідчого судді, визначені в ч.1 ст.303 КПК України.

Згідно з п.1 ч.1 ст.303 КПК України на досудовому провадженні потерпілим може бути оскаржена бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає в невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення.

Йдеться про оскарження процесуальної бездіяльності слідчого, прокурора, яка полягає в невиконанні ними вимог ч.1 ст.214 КПК України. У ній зазначено, що слідчий, прокурор невідкладно, проте не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним із будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочати розслідування.

Потерпілий має право оскаржити бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає в нездійсненні інших процесуальних дій, окрім вищенаведеної в п.1 ч.1 ст.303 КПК України бездіяльності. У юридичній літературі зазначено, що цей предмет оскарження фактично охоплює необмежене коло випадків: усі без винятку випадки, коли закон прямо зобов'язує слідчого, прокурора здійснити певну дію чи прийняти рішення, або здійснення дії чи прийняття рішення вимагає конкретна ситуація, яка склалася в кримінальному провадженні, а слідчий, прокурор такої дії не виконує чи такого рішення не приймає [1, с. 13].

Потерпілому надано право оскаржити рішення слідчого, прокурора про зупинення досудового розслідування, про закриття кримінального провадження (п.п.2-4 ч.1 ст.303 КПК України).

Реалізація потерпілим права на оскарження цих рішень залежить від того, наскільки регламентовані дії слідчого, прокурора щодо його забезпечення. Ознайомлення зі змістом ч.4 ст.280, ч.6 ст.284 КПК України дає підстави стверджувати, що це право належним чином гарантоване. Потерпілому направляються копії постанов про зупинення досудового розслідування, про закриття кримінального провадження. Крім того, згідно з вимогами ст.ст.111-112 КПК України йому має бути направлено повідомлення про прийняття процесуального рішення. На нашу думку, у цьому повідомленні слідчий, прокурор зобов'язані роз'яснити потерпілому порядок оскарження цих рішень до слідчого судді.

Щоб потерпілий мав можливість обґрунтувати скаргу на рішення слідчого, прокурора про закриття кримінального провадження, він може скористатися правом, вказаним у п.11 ч.1 ст.56 КПК України. Законодавець надав йому право знайомитися з матеріалами кримінального провадження, які безпосередньо стосуються вчиненого щодо нього кримінального правопорушення, у випадку закриття цього провадження.

У зв'язку з розглядом цього питання варто зазначити, що деякі науковці помилково стверджують, що потерпілий не має такого права. Так, В.Г. Пожар пише, що КПК України не передбачає можливість потерпілого ознайомитися з матеріалами розслідування, якщо провадження закрито: «Виникає запитання щодо того, про яку ефективність оскарження можна говорити, якщо потерпілий навіть не в змозі проаналізувати підстави винесення такого рішення слідчим, прокурором. Таке положення вимагає негайного виправлення на законодавчому рівні» [2, с. 130].

У п.6 ч.1 ст.303 КПК України йдеться про оскарження рішення, дії чи бездіяльності слідчого або прокурора під час застосування заходів безпеки особами, до яких можуть бути застосовані заходи безпеки, передбачені законом. Однією із цих осіб є потерпілий. Такий висновок можна зробити,

виходячи зі змісту ст.2 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» від 23 грудня 1993 р. [3].

Потрібно звернути увагу на те, що в п.6 ч.1 ст.303 КПК України не конкретизовано, які саме рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора під час застосування заходів безпеки можуть бути оскаржені. Інакше регулювалося це питання в ст.52-5 КПК України 1960 р. Законодавець чітко визначав, що до суду можна оскаржити лише рішення слідчого про відмову в застосуванні заходів безпеки або про їх скасування. Вважаємо, що таке положення має міститися також у п.6 ч.1 ст.303 чинного КПК України.

У п.7 ч.1 ст.303 КПК України передбачено, що на досудовому провадженні може бути оскаржене рішення слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій особою, якій відмовлено в задоволенні клопотання.

Очевидно, що такою особою може бути також потерпілий, оскільки згідно із ч.3 ст.93 КПК України він може ініціювати проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Згідно з п.4 ч.1 ст.56 цього кодексу потерпілий має право подати слідчому та прокурору клопотання про їх проведення.

У п.8 ч.1 ст.303 КПК України зазначено, що потерпілий має право на досудовому провадженні оскаржити рішення слідчого, прокурора про зміну порядку досудового розслідування та продовження його згідно з правилами, передбаченими главою 39 цього кодексу.

Цією главою регулюється порядок здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Під час досудового провадження можуть бути встановлені достатні підстави вважати, що: 1) особа вчинила суспільно небезпечне діяння, передбачене законом України про кримінальну відповідальність, у стані неосудності; 2) особа вчинила кримінальне правопорушення в стані осудності, проте потім захворіла на психічну хворобу. Частина 2 ст. 503 КПК України визначає, що в такому випадку слідчий, прокурор виносить постанову про зміну порядку досудового розслідування та продовжує його згідно з правилами, передбаченими главою 39 цього кодексу.

Потерпілий може «оскаржити постанову про зміну порядку досудового розслідування за наявності достатніх підстав вважати, що, відповідно, особа вчинила суспільно небезпечне діяння в стані осудності, особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, не є психічно хворою чи не є психічно хворою настільки, щоб її можна було визнати неосудною» [1, с. 15].

Відповідно до ч.2 ст.303 КПК України скарги потерпілого на інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора не розглядаються під час досудового розслідування й можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження в суді згідно з правилами ст. ст. 314–316 цього кодексу.

У ч.1 ст.304 КПК України встановлено десятиденний строк, упродовж якого потерпілий має право подати скаргу на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора. Як треба рахувати цей строк, роз'яснив Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ у п.5 інформаційного листа «Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування» від 9 листопада 2012 р. № 1640/0/4-12 [4, с. 112-118]. Визначений у ч.1 ст.304 КПК України строк обчислюється з моменту прийняття рішення, вчинення відповідної дії. Під час оскарження бездіяльності обчислення строку оскарження починається з дня, що настає після останнього дня, який відведено КПК України для вчинення слідчим або прокурором відповідної дії.

Частина 1 ст.304 КПК України встановлює окремий порядок обчислення строку оскарження рішення слідчого чи прокурора, яке оформлюється постановою. У такому випадку строк вираховується з моменту отримання потерпілим копії оскаржуваної постанови.

Після надходження скарги до слідчого суддя він має постановити одну з таких ухвал: 1) про призначення судового розгляду скарги; 2) про повернення скарги потерпілому; 3) про відмову у відкритті провадження.

Випадки, коли слідчий суддя має повернути скаргу або прийняти рішення про відмову у відкритті провадження, визначені в ч.2 ст.304 КПК України. Скарга повертається, якщо: 1) скаргу подала особа, яка не має права її подавати; 2) скарга не підлягає розгляду в цьому суді; 3) скарга подана після закінчення строку, передбаченого ч.1 ст.304 КПК України, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення. Слідчий суддя відмовляє у відкритті провадження лише тоді, якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, прокурора, що не підлягає оскарженню (ч.4 ст.304 КПК України).

У зазначених випадках слідчий суддя зобов'язаний невідкладно надіслати копію ухвали про повернення скарги або про відмову у відкритті провадження разом з усіма доданими до неї матеріалами потерпілому, який подав скаргу. Повернення скарги не позбавляє його права повторного звернення до слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України.

Порядок розгляду скарги потерпілого на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора регулюється ст.306 КПК України. Правила такі:

- скарга розглядається слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими ст.ст.318-380 КПК України, з урахуванням положень глави 26 цього кодексу;
- скарга на рішення (крім рішення про закриття провадження), дії чи бездіяльність розглядається не пізніше сімдесяти двох годин із моменту її надходження;
- скарга на рішення про закриття кримінального провадження розглядається не пізніше п'яти днів із моменту її надходження;
- розгляд скарги здійснюється за обов'язкової участі потерпілого та слідчого чи прокурора, рішення, дії чи бездіяльність яких оскаржується;
- відсутність слідчого чи прокурора не є перешкодою для розгляду скарги.

Необхідно акцентувати на тому, що законодавцем не вирішено питання щодо активності слідчого судді під час розгляду скарги. Тому треба погодитися з висловленою в юридичній літературі пропозицією про закріплення в ст.306 КПК України положення про те, що «слідчий суддя з метою перевірки доводів скаржника <...> або наданих заперечень вправі за клопотанням сторін або за власної ініціативи заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення скарги» [5, с. 449].

За результатами розгляду скарги потерпілого на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора слідчим суддею постановляється ухвала. Ухвала може бути про: 1) скасування рішення слідчого чи прокурора; 2) зобов'язання припинити дію; 3) зобов'язання вчинити певну дію; 4) відмову в задоволенні скарги (ч.2 ст.307 КПК України).

Також слідчий суддя має прийняти рішення про закриття провадження за скаргою, якщо після її надходження до суду слідчий чи прокурор у порядку, передбаченому ч.2 ст.305 КПК України, самостійно скасує рішення про зупинення досудового розслідування, рішення під час застосування заходів безпеки, припинить дію чи бездіяльність під час застосування цих заходів, бездіяльність, яка полягає в невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, а також у нездійсненні інших процесуальних дій. Провадження за скаргою повинно закритись і тоді, коли прокурор самостійно скасує рішення слідчого про закриття кримінального провадження.

Потерпілий також має право оскаржити прокурору вищого рівня недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування (ст.308 КПК України). Цей прокурор зобов'язаний розглянути скаргу протягом трьох днів після її подання й у разі наявності підстав для її задоволення надати відповідному прокурору для виконання вказівки щодо строків вчинення певних процесуальних дій або прийняття рішень.

Розглядаючи скаргу, прокурор вищого рівня має виходити з того, що згідно із ч.ч.1, 2 ст.28 КПК України розумними вважаються строки, що є об'єктивно необхідними для виконання процесуальних дій і прийняття процесуальних рішень. Критеріями для визначення їх розумності є такі: 1) складність кримінального провадження, яка визначається з урахуванням кількості підозрюваних і кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється провадження, обсягу та специфіки процесуальних дій, необхідних для здійснення досудового розслідування тощо; 2) поведінка учасників кримінального провадження; 3) спосіб здійснення слідчим і прокурором своїх повноважень.

Потерпілому надане право оскаржувати окремі постанови слідчого прокурору, який здійснює нагляд за дотриманням законів під час проведення розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Мова йде про оскарження постанови слідчого про закриття кримінального провадження. Ця постанова може бути скасована прокурором, якщо скарга подана протягом десяти днів із моменту отримання потерпілим копії постанови (ч.6 ст.284 КПК України).

Підстави прийняття прокурором цього рішення в КПК України не визначені. Нами поділяється пропозиція Д.М. Валігури про доповнення ст.284 цього кодексу нормою, у якій необхідно передбачити такі підстави для скасування постанови про закриття кримінального провадження: коли цю постанову винесено некомпетентною особою та з порушенням процесуальної форми; якщо

підстави, за якими закрито провадження, не ґрунтуються на зібраних доказах або їх недостатньо; якщо суттєво порушено норми матеріального та процесуального права; коли не виконано обов'язкові вказівки керівника органу досудового розслідування та прокурора [6, с. 4].

Потрібно зазначити, що в КПК України немає окремої статті про оскарження прокурору потерпілим та іншими учасниками кримінального провадження рішень і дій слідчого. Інакше регламентувалося це питання в ст.236 КПК України 1960 р., яка надавала право заінтересованим особам, у тому числі й потерпілому, оскаржувати прокурору будь-які дії та рішення слідчого.

Вважаємо, що чинний КПК України необхідно доповнити статтею про порядок оскарження прокурору рішень, дій чи бездіяльності слідчого. У ній пропонуємо передбачити такі положення:

- рішення, дії чи бездіяльність слідчого можуть бути оскаржені прокуророві як безпосередньо, так і через слідчого;
- скарги можуть бути як письмові, так і усні, які прокурор або слідчий заносять до протоколу;
- слідчий зобов'язаний протягом доби направити прокурору скаргу, що надійшла до нього, разом зі своїми поясненнями;
- подача скарги не зупиняє виконання рішення, дії, яка оскаржується, коли це не визнає за потрібне слідчий або прокурор;
- прокурор протягом трьох днів після одержання скарги зобов'язаний розв'язати її й повідомити про результати скажника;
- скаргу й копію повідомлення про результати її розв'язання приєднують до матеріалів кримінального провадження;
- відмова в задоволенні скарги повинна бути мотивована;
- рішення прокурора може бути оскаржене прокуророві вищої інстанції.

Потерпілий має право також на оскарження в апеляційному порядку деяких ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування. Загальний перелік таких ухвал наведений у ч.ч.1, 2 ст.309 КПК України. Під час ознайомлення з їх змістом виникає питання щодо того, які саме ухвали слідчого судді потерпілий вправі оскаржити. Відповіді на нього в главі 26 КПК України немає. Роз'яснення щодо цього надані Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ у п. 15 вищезгаданого інформаційного листа. Зазначено, що треба керуватися ст.393 КПК України. Для вирішення питання про те, чи має особа право звертатися з апеляційною скаргою на ухвалу слідчого судді, необхідно враховувати, чи стосується оскаржувана ухвала прав, свобод, інших інтересів особи, яка звертається з апеляційною скаргою [4, с. 112-118].

На нашу думку, права та інтереси потерпілого стосуються лише ухвали слідчого судді, які визначені в ч.2 ст.309 КПК України. Це ухвали про: 1) відмову в задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження; 2) повернення скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, прокурора; 3) про відмову у відкритті провадження за нею. Саме їх потерпілий вправі оскаржити в апеляційному порядку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Попелюшко В.О. Оскарження захисником рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора / В.О. Попелюшко // Адвокат. – 2012. – № 10. – С. 12-15.
2. Пожар В.Г. Процесуальний статус потерпілого за новим Кримінальним процесуальним кодексом України: позитивні кроки та прогалини правової регламентації / В.Г.Пожар // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 126-131.
3. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 51.
4. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 1640/0/4-12 від 9 листопада 2012 р. // Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз'яснення, документи / відп. ред. В.С. Ковальський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – С. 112-118.
5. Пшенічко С.О. Деякі питання реалізації повноважень слідчого судді при розгляді та вирішенні скарг / С.О. Пшенічко // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 95-річчю з дня

народження професора М.В. Салтевського (м. Одеса, 2 листопада 2012 року). – Одеса : Фенікс, 2012. – С. 447-449.

6. Валігура Д.М. Оскарження до суду рішень, дій чи бездіяльності органу досудового розслідування та прокурора : автореф. дис. на здобуття наук. ступ, канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Д.М. Валігура. – К., 2013. – 18 с.

REFERENCES

1. Popelyushko, V.O. (2012), “Defender’s appeal against decisions, acts or omissions of the bodies of pre-trial investigation and the prosecutor”, *Advokat*, no. 10, pp. 12-15.
2. Pozhar, V.H. (2013), “ Procedural status of victim under the new Criminal Procedure Code of Ukraine : positive steps and gaps of legal regulation”, *Yuridichnyi chasopis Natsionalnoi akademiyi vnutrishnih sprav*, no. 2, pp. 126-131.
3. “On Ensuring Security of the Persons who Participate in Criminal Legal Proceedings : Law of Ukraine of December 23, 1993” (1994), *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini*, no. 11, art. 51.
4. “On some issues of appeal against decisions, actions or omissions during the pre-trial investigation” : information letter of the Supreme Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases № 1640/0/4-12 (2013), *Noviy Kriminalniy protsesualniy kodeks Ukrayini : komentari, roz'yasnennya, dokumenti* [New Criminal Procedure Code of Ukraine : comments, explanations, documents], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine, November 9, 2012, pp. 112-118.
5. Pshenichko, S.O. (2012), “Some issues of exercise of authority of investigating judge in complaints consideration and resolution”, *Aktualni problemi kriminalnogo prava, protsesu ta kriminalistiki : materialy IV mizhnarodnoyi naukovo-praktichnoyi konferentsiyi, prisvyachenoyi 95-richchyu z dnya narodzhennya profesora M.V. Saltevs'kogo* [Current problems of criminal law, criminal procedure, and criminology : materials of the IV international scientific conference dedicated to the 95th anniversary of Professor M.V. Saltevs'kyi], Odessa, Feniks, November 2, 2012, pp. 447-449.
6. Valihura, D.M. (2013), “Pre-trial appeal against decisions, acts or omissions of the bodies of pre-trial investigation and the prosecutor”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.09, Kyiv, Ukraine.

УДК 331.753.1

МІСЦЕ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ В СТРУКТУРІ ПРАВА

Братель С.Г., к.ю.н., доцент

Національна академія внутрішніх справ, площа Соломянська 1, м. Київ, Україна

sergeibratel@bigmir.net

У статті розглядається питання визначення місця адміністративної процедури в структурі права, а також різні погляди вчених на необхідність удосконалення регламентації на законодавчому рівні. Також у статті аналізується практичний досвід щодо функціонування адміністративно-процедурного права як засобу реалізації конституційних положень.

Ключові слова: адміністративна процедура, адміністративні правовідносини, провадження, юридичний процес.

МЕСТО АДМИНИСТРАТИВНОЙ ПРОЦЕДУРЫ В СТРУКТУРЕ ПРАВА

Братель С.Г.

Национальная академия внутренних дел, площадь Соломенская 1, г. Киев, Украина

sergeibratel@bigmir.net

В статье рассматриваются вопрос определения административной процедуры в структуре права, а также различные взгляды ученых на необходимость ее регламентации на законодательном уровне. Также в статье анализируется практический опыт функционирования административных правоотношений как средства реализации конституционных положений.